

Rregullimi i Procedurës dhe të Dhënat Disiplinore në Komunën e Lipjanit 2022-2023

Hyrje

Ndërtimi i një administrate lokale transparente dhe llogaridhënëse dhe me integritet është njëri nga synimet kryesore të Republikës së Kosovës. Megjithatë, në veçanti integriteti në shërbimin publik vazhdon të mbetet sfida. Në nivel komunal evidentohet nevoja për të promovuar hartimin dhe miratimin e planeve të integritetit në shërbimin publik si mjet për parandalimin e korrupsionit dhe sigurimin e disiplinës.¹

Për ta arritur këtë qëllim, përpos llogaridhënies para publikut, institucionet e Kosovës kanë ndërtuar mekanizma konkret të cilët kërkojnë llogari nga nëpunësit në procedurat administrative duke mos përjashtuar edhe procedurën penale në rastet kur shkeljet sanksionohen me Kodin Penal.

Mekanizma të llogaridhënies për zyrtarët publikë në Republikën e Kosovës janë vlerësimi i performancës dhe në veçanti procedurat disiplinore.

Për këtë qëllim komunat kanë hartuar kodet e etikës ndërsa Qeveria e Kosovës ka miratuar rregulloren përkatëse për disiplinë.

BIRN në hulumtime paraprake kishte konstatuar se një numër i vogël i zyrtarëve të nivelit lokal përfshihen në procedura disiplinore për shkeljet e kryera gjatë punës.

Me qëllim të dokumentimit të kuptimit të arsyeve pse në vend ka numër të vogël të procedurave disiplinore, BIRN ka realizuar pesë hulumtime në komuna të ndryshme të vendit për të matur nivelin e edukimit për disiplinën dhe nivelin e zbatimit të procedurave dhe kodit të etikës në komunat përkatëse.

Në Komunën e Lipjanit BIRN ka gjetur se:

- Komuna ka hartuar Kodin e Etikës i cili nuk i zbaton standardet europiane për procedurat disiplinore për të emëruarit politikë;
- BIRN ka identifikuar probleme të theksuara në identifikimin e saktë të konceptit të konfliktit të interesit dhe disa fusha të caktuara nga Rregullorja për Disiplinë;
- Kodi i Etikës së komunës tek pjesa kur flitet për konfliktin e interesit nuk i referohet ligjit bazik për konfliktin e interesit, i cili përcakton rregullat dhe masat në rast të shkeljes;

¹ Raporti i Progresit për Kosovën për vitin 2023, i qasshëm në linkun - https://integrimievropian.rks-gov.net/ep-content/uploads/2023/12/Kosovo-2023-Report_SQ.pdf

- Komuna nuk ka ndërmarrë asnjë fushatë/aktivitet për të informuar qytetarët e saj për të drejtën e tyre për të iniciuar ankesë ndaj zyrtarit komunal kur ka pretendime për shkelje disiplinore si dhe nuk ka ndërmarrë ndonjë aktivitet njoftues lidhur me përmbajtjen e Kodit;
- BIRN ka identifikuar probleme të theksuara në njohjen e fushave nga procedura disiplinore dhe ajo e konfliktit të interesit;
- Të gjitha procedurat disiplinore janë hapur sipas detyrës zyrtare nga mbikëqyrësit direkt kurse nuk ka procedura të cilat janë iniciuar nga qytetarët, zyrtarët komunalë apo organizatat e shoqërisë civile;
- Komuna nuk ka të përcaktuar rregulla specifike për kompensimin e anëtarëve të komisioneve disiplinore brenda komunës;
- Anëtarët e Komisionit Disiplinor të Komunës së Lipjanit nuk i janë nënshtruar trajnimit paraprakisht para përzgjedhjes së tyre;
- BIRN ka identifikuar mungesë të trajnimeve për anëtarët e Komisionit Disiplinor;
- Komuna në ueb-faqen e saj nuk e ka të vendosur numrin e personit përgjegjës për sinjalizim;
- BIRN ka identifikuar mungesë të një mekanizmi mbikëqyrës ndaj cilësisë së punës së Komisionit Disiplinor – në veçanti politikën ndëshkimore disiplinore të komisioneve disiplinore.

Metodologjia

Ky raport paraqet të dhëna të grumbulluara në mes muajve shkurt dhe mars, duke përdorur tri forma të grumbullimit të të dhënave.

BIRN në metodologji ka përcaktuar qëllimet e hulumtimit duke i grupuar ato në tri shtylla:

- Niveli i Edukimit mbi Etikën dhe Disiplinën në komunë
- Analizimin e bazës ligjore të rregullimit të etikës dhe disiplinës
- Zbatimin në praktikë të kodeve të etikës dhe rregullave disiplinore

Të dhënat e paraqitura në këtë raport janë grumbulluar të shtrira në tri faza hulumtuese.

Në fazën e parë BIRN ka realizuar një takim informues me zyrtarë të Komunës së Lipjanit dhe gjatë takimit janë marrë të dhëna paraprake për përgatitjen e fazës së dytë. Në fazën e parë, BIRN po ashtu ka analizuar bazën ligjore të rregullimit të etikës dhe disiplinës në komunë në raport me kërkesat që përcaktohen në standardet europiane të qeverisjes së mirë lokale.

Të dhënat nga faza e parë janë përdorur për të zhvilluar gjetjet e këtij raporti por edhe për të hartuar një pyetësor me 17 pyetje hulumtuese për zyrtarët komunalë të cilët janë përfshirë në studim.

Faza e dytë ka korresponduar me një matje në terren për të testuar njohuritë e zyrtarëve komunalë mbi kodin e etikës dhe procedurën disiplinore.

10 zyrtarë komunalë të përzgjedhur nga komuna i janë nënshtruar një procesi të testimit me 17 pyetje të përgatitura nga BIRN e të cilat përmbajnë informacione për kodin e etikës dhe kodin e procedurës disiplinore.

Testimi është realizuar në prani të hulumtuesve të BIRN dhe zyrtarëve të komunës.

Zyrtarët e përfshirë në këtë studim ishin nga drejtoritë e Prokurimit, Financave, Administratës, Arsimit, Shëndetësisë. Identiteti i tyre është mbajtur i fshehur për qëllime të mbrojtjes së privatësisë.

Në fazën e tretë të hulumtimit BIRN ka pranuar nga komuna përgjigjet në 12 pyetje hulumtuese në të cilat janë mbledhur të dhëna për:

- Numrin e ankesave disiplinore;
- Numrin e ankesave ex-officio disiplinore;
- Numrin e vërejtjeve nga menaxherët e linjës;
- Numrin e vërejtjeve dhe sanksioneve disiplinore nga komisionet përkatëse;
- Numrin e ankesave të hedhura poshtë nga institucionet, si Këshilli i Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil;
- Përdorimin e teknologjisë informative për të kontrolluar disiplinën (sistemi i burimeve njerëzore SIMBN). Sa përdoret ky sistem? A kanë njohuri për përdorim të këtij sistemi?;

Për këtë fushë ka realizuar një intervistë të thellë me Udhëheqësin e Zyrës së Burimeve Njerëzore e cila korrespondon me mbi 30 pyetje hulumtuese. Të dhënat nga statistikat dhe intervista e thellë do të paraqiten në vazhdimësi gjatë këtij raporti.

Gjetjet kryesore

Komuna ka hartuar Kodin e Etikës, i cili nuk i zbaton standardet europiane për procedurat disiplinore për të emëruarit politikë.

Komuna e Lipjanit ka të themeluar Komisionin Disiplinor për Nëpunësit Civil. Ky komision përbëhet nga tre anëtarë dhe në përbërje kanë së paku nga një jurist siç e parasheh edhe Ligji për Zyrtarët Publikë 08/L-197². Po ashtu, Komuna e Lipjanit ka në zbatim Kodin e Etikës të cilin e ka miratuar në shtator të vitit 2020.

Në bazë të nenit 2 të këtij Kodi, në të cilin parashihet fushëveprimi i Kodit, aty theksohet se dispozitat e Kodit zbatohen për të gjithë zyrtarët e komunës gjatë ushtrimit të funksioneve, detyrave ose kompetencave publike³.

Megjithatë, në nenin 29 “Zbatimi i Kodit për zyrtarët publikë” parashihet që Kodi duhet të zbatohet nga zyrtarët publikë.

Zyrtari publik që shkel dispozitat e përcaktuara në këtë Kod dhe veprimet e tij/saj nuk përbejnë veprë penale, ndëshkohen me masat disiplinore në përputhje me legjislacionin në fuqi”.

² Ligji për Zyrtarët Publikë i qasshëm në linkun - <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=81430>

³ Kodi i Etikës së Komunës së Lipjanit, neni 2 – i qasshëm në linkun <https://kk.rks-gov.net/lipjan/lipjan-4/kodi-i-etikes/>

Se çka nënkupton shprehja zyrtar publik sipas Kodit të Etikës, saktësisht në nenin 3 tek pjesa “Përkufizimet” thuhet “*Zyrtari publik - përfshin zyrtarët siç përcaktohet në paragrafin 2 i nenit 2 të Ligjit numër 06/L-114 për Zyrtarët Publikë*”.

Neni 2 i Ligjit 06/L-114 për Zyrtarët Publikë, paragrafi i dytë përfshinë edhe nëpunës të kabinetit dhe nëpunës administrativ dhe mbështetës.

*“2.1. nëpunësi i Shërbimit Civil (në tekstin në vijim: nëpunësi civil);
2.2. nëpunësi i Shërbimit Publik;
2.3. nëpunësi i Kabinetit; dhe
2.4. nëpunësi administrativ dhe mbështetës.”*

Kjo çështje nuk ka arritur të adresojë në tërësi kërkesat dhe standardet europiane të qeverisjes së mirë lokale.⁴

Megjithatë, Rregullorja për Disiplinën dhe Ankesat e Zyrtarëve Publikë 11/2020 dhe Rregullorja për Disiplinën e Nëpunësve Civilë 01/2024 që ka shfuqizuar rregulloren paraprake, e që derivon nga Ligji për Zyrtarët Publikë 08/L-197, përjashton të zgjedhurit, të emëruarit politikë dhe zyrtarët e kabinetit.

Kjo nënkupton se edhe pse Kodi i Komunës së Lipjanit ka paraparë edhe zyrtarët politikë komunalë t’i nënshtrohen përcaktimeve të këtij Kodi, nuk është përcaktuar ndonjë procedurë specifike e rregulluar dhe efikase disiplinore për ta.

Pra, nuk ka asnjë përcaktim në Kod lidhur me procedurën që ata mund t’i nënshtrohen në rast se sjellja e tyre bie ndesh me dispozitat e Kodit të Etikës.

Mungesën e procedurës disiplinore dhe pamundësinë për shqiptimin e masave për të emëruarit politikë e konfirmon edhe Njësia e Burimeve Njerëzore në Komunën e Lipjanit.

“Të emëruarit politikë janë të njoftuar me Kodin e Etikës. Kodi vlen edhe ndaj tyre. Kryetari është ekzekutivi mbi stafin politik, kështu që nëse kryetari dëshiron me marrë masa ndaj tyre, merr vetëm ai merr ekskluzivisht”⁵

Strategjia për Inovacion dhe Qeverisje të Mirë në Nivel Lokal⁶ e Këshillit të Evropës ka paraparë parimet e qeverisjes së mirë në nivel lokal. Parimi i gjashtë i kësaj Strategjie parasheh sjelljen etike që pritet edhe nga zyrtarët e zgjedhur dhe politikë.

Kodi i Etikës së Komunës së Lipjanit nuk ka arritur të përcaktojë procedura të rregulluara dhe efikase për të zyrtarët politikë.

- Mungesa e aktiviteteve njoftuese rreth Kodit të Etikës për qytetarët;

⁴ Strategjia për Inovacion dhe Qeverisje të Mirë në Nivel Lokal e qasshme në linkun - [1680746f16 \(coe.int\)](#)

⁵ Intervista e realizuar nga BIRN me Njësinë e Burimeve Njerëzore në Komunën e Lipjanit, datë 21 mars 2024

⁶ Strategjia për Inovacion dhe Qeverisje të Mirë në Nivel Lokal e qasshme në linkun - [1680746f16 \(coe.int\)](#)

Komuna e Lipjanit përveç se e ka të publikuar Kodin e Etikës në ueb-faqen e Komunës, nuk ka ndërmarrë ndonjë veprim tjetër ⁷ për të njoftuar qytetarët e Lipjanit lidhur me Kodin e Etikës si dokument, si dhe me të drejtën e tyre për të iniciuar kërkesë për inicim të procedurës ndaj zyrtarëve të komunës, procedurat që duhet ndjekur, afatet e parashkrimit të shkeljeve dhe çështjet tjera që ndërlidhen me procedurat disiplinore ndaj zyrtarëve komunalë.

Viti	Numri i ankesave të paraqitura nga qytetarët ndaj zyrtarëve të Komunës
2022	0
2023	0

Të dhënat e paraqitura në tabelë më lartë pasqyrojnë sesi qytetarët në Komunën e Lipjanit nuk kanë paraqitur asnjë rast të vetëm në dy vitet e fundit për inicim të procedurës disiplinore ndaj zyrtarëve komunalë.

- Aktivitetet njoftuese rreth Kodit të Etikës për zyrtarët;

Numri i nëpunësve civilë në Administratën e Komunës së Lipjanit është 196 zyrtarë ndërsa numri i stafit politik është gjithsej 21 zyrtarë.

Numri i nëpunësve civil	Numri i nëpunësve të shërbimit publik	Numri i performuesve të artit	Numri i stafit mbështetës
196	1 272	0	6

Numri i stafit politik në Komunën e Lipjanit	21
--	----

Kodi i Etikës është njëri nga dokumentet me të cilin njoftohen të gjithë zyrtarët e Komunës të cilët po ashtu nënshkruajnë edhe një deklaratë zotimi. Komuna e Lipjanit nuk ka ndërmarrë trajnime për zyrtarët e saj për t'i njoftuar lidhur me rregullimin ligjor dhe nënligjor lidhur me disiplinën⁸.

“Çdo zyrtar komunal dhe i emëruar politik është i njoftuar me Kodin e Etikës. Punëtorëve ekzistues u kemi shpërnda të gjithëve, edhe deklaratën nën betim, ju kemi shpjeguar, ndërsa për të rinjtë i njoftojmë aty për aty. Nuk janë mbajtur trajnime me zyrtarët komunalë lidhur me Kodin e Etikës dhe Rregullores sepse nuk i është ofruar trajnim nga IKAP, as ndonjë organizate joqeveritare, as trajnime për kod të etikës as për komision disiplinor, vetëm se bashkërisht zyrtarët ligjorë e kemi konsultuar rregulloren ligjin dhe rregulloren”, tha Xhevahire Zeqiri. Udhëheqëse e Njesisë së Burimeve Njerëzore në Komunën e Lipjanit.

Viti	Numri i ankesave të paraqitura nga qytetarët ndaj zyrtarëve të Komunës
2022	0
2023	0

Të dhënat e paraqitura në tabelë më lartë pasqyrojnë sesi zyrtarët në Komunën e Lipjanit nuk

⁷ Intervista e realizuar nga BIRN me z. Avni Jashari, kryetar i kabinetit në Komunën e Lipjanit, datë 19 mars 2024.

⁸ Intervistë e realizuar nga BIRN me znj.Xhevahire Zeqiri. Udhëheqëse e Njesisë së Burimeve Njerëzore në Komunën e Lipjanit, datë 13.03.2024

kanë paraqitur asnjë rast të vetëm në dy vitet e fundit për inicim të procedurës disiplinore ndaj zyrtarëve komunalë.

Numri i ankesave të paraqitura në Komisionet Disiplinore gjatë viteve 2022-2023

Viti	Numri i Procedurave disiplinore të zhvilluara për nëpunës të shërbimit civil	Iniciuesi i kërkesës
2022	2	Mbikëqyrësi Direkt
2023	1	

Mënyra e zgjidhjes së rasteve

Mënyra e zgjidhjes së rasteve disiplinore	Nëpunës të shërbimit civil
2022	1. Pezullim i marrëdhënies së punës 2. Ndalesë prej 20% në pagesë për dy muaj
2023	1. Ndërprerje e Marrëdhënies së Punës

Kjo tabelë pasqyron të dhënat lidhur me llojin e masave të shqiptuara nga Komisioni Disiplinor për Nëpunësit e Shërbimit Civil në Komunën e Lipjanit përgjatë viteve 2022-2023.

Një kërkesë ka rezultuar me ndalesë 20% të pagës për dy muaj, një pezullim të marrëdhënies së punës dhe në një rast është shqiptuar masa e ndërprerjes së marrëdhënies së punës.

Ankesat e paraqitura në Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës

Viti	Numri i Ankesave të dorëzuara
2022	0
2023	0

Sipas të dhënave të marra nga Komuna e Lipjanit, rezulton se asnjë Nëpunës Civil i saj nuk është drejtuar me ankesë ndaj vendimeve të Komisionit Disiplinor përgjatë dy viteve të fundit Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës.

Të dhënat nga pyetësorët

Me qëllim të pasqyrim të njohjes së disa prej koncepteve bazike lidhur me Kodin e Etikës së Komunës dhe Rregullores për Disiplinë për Nëpunësit Civil, BIRN ka zhvilluar pyetësin për zyrtarët e Komunës së Lipjanit të cilët janë përzgjedhur në mënyrë rastësore ndërsa të dhënat që mund të identifikojnë pjesëmarrësit në pyetësor nuk janë kërkuar.

Kohëzgjatja e marrëdhënies së punës në shërbimin civil të zyrtarëve pjesëmarrës në pyetësor

1 Zyrtar	0 deri 1 vjet
1 Zyrtar	1 deri 5 vjet
3 Zyrtarë	5 deri 10 vjet
5 Zyrtarë	Më shumë se 10 vjet

Pyetjet dhe përgjigjet e zyrtarëve lidhur me Kodin e Etikës

Pyetja	Saktë	Pjesërisht Saktë	Pasaktë
1. Ndaj kujt zbatohet Kodi i Etikës së Komunës?	1	9	0
2. Sa është shuma e dhuratave që mund të pranojnë zyrtarët në punën e tyre?	6	0	4
3. Kujt duhet t'i raportoni për pranimin e dhuratave	7	0	3
4. Çka nënkupton situata e konfliktit të interesit?	1	0	9
5. Konfidencialiteti pas përfundimit të marrëdhënies së punës	9	0	1
6. Sa anëtarë ka komisioni disiplinor?	8	0	2
7. A lejohet pjesëmarrja në vendimmarrje për të disiplinuar, ngritur në detyrë, disiplinuar apo shkarkuar personin e afërm	6	0	4
8. Përgjegjës për mbikëqyrjen e zbatimit të Kodit të Etikës dhe njoftimit është Njësia e Burimeve Njerëzore?	1	0	9

Nga të dhënat e pyetësorëve të realizuar, rezulton se zyrtarët e Komunës së Lipjanit nuk kanë njohuri lidhur me konceptin e konfliktit të interesit gjatë ushtrimit të funksionit të tyre, përgjegjës për mbikëqyrjen e kodit, dhe zbatueshmërinë e kodit. Nga 10 zyrtarë të intervistuar, vetëm një nga ta ka pasur njohuri të saktë lidhur me konceptin e konfliktit të interesit.

Kurse, zyrtarët e intervistuar kanë pasur njohuri lidhur me ruajtjen e konfidencialitetit pas përfundimit të marrëdhënies së punës.

Trajnimet e zyrtarëve komunalë lidhur me Kodin e Etikës apo Rregulloren për Disiplinë;

1 Trajnim	2 Zyrtarë
-----------	-----------

Asnjë deri më tani	8 Zyrtarë
--------------------	-----------

Kodi i Etikës së Komunës së Lipjanit parasheh që për trajnimin e zyrtarëve të saj përgjegjëse është Njësia për Menaxhimin e Burimeve njerëzore.⁹ Nga 10 zyrtarë të intervistuar me pyetësor, 8 nga ta kanë deklaruar se nuk është zhvilluar asnjë trajnim ndaj tyre lidhur me Kodin e Etikës apo Rregullores për Disiplinë, kurse 2 zyrtarë kanë deklaruar se është zhvilluar një trajnim ndaj tyre.

Pyetjet dhe përgjigjet e zyrtarëve komunalë lidhur me Rregullat dhe procedurën disiplinore

Pyetja	Saktë	Pjesërisht Saktë	Pasaktë
1. Kush është kompetent për shqiptimin e masave disiplinore?	0	6	4
2. Me rastin e shqiptimit të masës disiplinore merren parasysh edhe përpjekjet për zvogëlimin e dëmit?	1	0	9
3. Sa është afati për ankesë ndaj vendimit disiplinor?	4	0	6
4. Shkelja e përsëritur e rregullave të Kodit të Etikës konsiderohet si shkelje e lehtë?	6	0	4
5. Kush e shqipton masën “ndalimi i ngritjes në detyrë”?	5	0	5
6. Afati i parashkrimit të shkeljeve të lehta është 3 vjet kurse i shkeljeve të rënda 6 vjet?	7	0	3
7. Kush e bën kualifikimin e shkeljeve në të rënda apo të lehta?	1	0	9
8. Kush e themelon Komisionin Disiplinor?	9	0	1
9. Kush është shkalla e dytë ndaj vendimeve të Komisionit Disiplinor?	3	1	6

Nga pjesa e pyetjeve nga Rregullorja për Disiplinë rezulton se për shumicën dërrmuese të pyetjeve, zyrtarët nuk kanë pasur njohuri bazike.

Nga 10 zyrtarë të intervistuar, 9 zyrtarë kanë pasur njohuri se kush e themelon Komisionin Disiplinor, kurse 9 prej tyre nuk kanë pasur njohuri se kush është autoriteti i cili e bën kualifikimin e shkeljeve të lehta dhe të rënda në procedurë disiplinore.

Zyrtarët kanë shfaqur njohuri relativisht të saktë lidhur me shqiptimin e masave disiplinore, kurse lidhur afatin për ankimin ndaj vendimit të Komisionit Disiplinor vetëm 4 zyrtarë janë përgjigjur në mënyrë të saktë.

Nga 10 zyrtarë, vetëm 3 nga ta kanë pasur njohuri se cili organ është shkalla e dytë për ankimin ndaj vendimeve të Komisionit Disiplinor.

⁹ Kodi i Etikës së Komunës së Lipjanit, neni 29, par. 3 – i qasshëm në linkun <https://kk.rks-gov.net/lipjan/lipjan-4/kodi-i-etikes/>

- **Mungesa e trajnimeve për anëtarët e Komisionit dhe mungesa e kompensimit shtesë për anëtarët e komisionit disiplinor;**

Anëtarët e komisioneve disiplinore të Komunës së Lipjanit nuk i janë nënshtruar asnjë trajnimi lidhur me zbatimin e Kodit të Etikës së Komunës, procedurave disiplinore të përcaktuara me rregulloret dhe Ligjin për Zyrtarët Publikë, para se të përzgjidheshin ose pasi janë përzgjedhur.

Po ashtu, zyrtarët që shërbejnë si anëtarë të komisioneve disiplinore nuk kompensohen për punën e tyre si anëtarë të komisionit.

Rekomandimet:

- Komuna e Lipjanit të ndryshojë Kodin e Etikës dhe të përcaktojë procedura për trajtimin e rasteve disiplinore ndaj të zgjedhurve dhe të emëruarve politikë dhe stafit të tyre mbështetës;
- Komuna e Lipjanit të ndërtojë fushata vetëdijuese me qëllim të njoftimit të qytetarëve të Komunës rreth Kodit të Etikës dhe procedurave disiplinore të cilave mund t'iu nënshtrohen zyrtarët komunalë me qëllim të rritjes së numrit të ankesave të qytetarëve;
- Komuna e Lipjanit të fillojë programe trajnimi të vazhdueshme për zyrtarët komunalë lidhur me Kodin e Etikës dhe procedurat disiplinore;
- Komuna e Lipjanit të zhvillojë trajnime me zyrtarët komunalë me qëllim të përditësimit të njohurive lidhur me vendimmarrjen në situata të konfliktit të interesit dhe konfliktit të interesit në përgjithësi;
- Komuna e Lipjanit të fillojë programe për trajnimin e anëtarëve të komisioneve disiplinore;
- Komuna e Lipjanit të fuqizojë kapacitetet e zyrtarëve komunalë në drejtim të instrumenteve për parandalimin e korrupsionit;
- Komuna e Lipjanit të ndërtojë modalitete për mbikëqyrjen e cilësisë së punës – në veçanti politikën ndëshkimore disiplinore të komisioneve disiplinore;

Kjo analizë është përgatitur nga BIRN-i përmes mbështetjes nga Aktiviteti i Agjencisë së Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar (USAID) për Integritetin e Komunave të Kosovës. Pikëpamjet e paraqitura në këtë artikull nuk përfaqësojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e USAID-it ose të Qeverisë së Shteteve të Bashkuara.